

Advies adoptie-panel over Kadernota 2018 Omgevingsdienst Brabant Noord (ODBN)

Onlangs heeft het Dagelijks Bestuur van de ODBN de concept Kadernota 2018 verstuurd aan de raden en staten van de deelnemende partijen. De deelnemers worden in gelegenheid gesteld te reageren op de concept Kadernota, voordat deze in het Algemeen Bestuur wordt vastgesteld.

Gevraagd is om reacties, eventueel in concept, uiterlijk op 6 maart 2017 toe te sturen.

Het is de intentie van de ODBN om de Kadernota definitief vast te stellen in de vergadering van het Algemeen Bestuur van 5 april 2017. Het advies van het adoptie-panel is bedoeld om deelnemers te ondersteunen bij de gevraagde reactie richting de ODBN.

Beleidsmatige ontwikkelingen

In de Kadernota worden, zoals mag worden verwacht, ontwikkelingen geschetst waarvan de dienst de indruk heeft dat deze relevant zijn voor de deelnemers. Hierbij is niet alleen naar ontwikkelingen vanaf 2018 gekeken, maar wordt ook ingezoomd op te verwachten ontwikkelingen in het lopende uitvoeringsjaar. De geschetste ontwikkelingen over de Omgevingswet, Wet natuurbescherming, Wet VTH, intensiveren VTH-taken voor energie, Wet privatisering bouwtoezicht en het verbod op asbestdaken vanaf 2024 zijn inderdaad relevant, zij het niet voor alle deelnemers in gelijke mate.

Idealiter zou van deze ontwikkelingen, al was het maar globaal, in kaart zijn gebracht wat de financiële gevolgen hiervan zijn. De ODBN geeft alleen voor wat betreft de Omgevingswet aan dat rekening gehouden moet worden met hogere budgetten (in het programma Collectieve Taken). In de ontwerpbegroting 2018 zal naar verwachting meer hierover bekend worden.

De deelnemers moeten, als gevolg van loon- en prijsstijgingen, indicatief rekening houden met een indexering van 1,1% loonstijging en 0,8% prijsstijging ten opzichte van de budgetten 2017.

Naast inhoudelijke ontwikkelingen schetst de ODBN ook financiële kaders en ontwikkelingen. Op enkele onderwerpen gaan wij nader in:

- Bezuinigingsmogelijkheden
- Begroting 2017
- Huisvesting
- Planning & Control cyclus

Bezuinigingen

De ODBN meldt hierover het volgende:

Enkele jaren geleden is de bezuinigingsopdracht voor de ODBN vastgesteld op een budget van 9% ten opzichte van de begroting 2014. Hiervan is in de begroting 2017 5% gerealiseerd tot een bedrag van € 895.000. Om uitvoering te geven aan de eerder gestelde taakstelling dient voor 2018 alsnog een aanvullende bezuiniging doorgevoerd te worden van € 716.000. De mogelijkheden tot het doorvoeren van het resterende bezuinigingsbedrag binnen de bedrijfsvoering van de ODBN zijn echter zeer beperkt. Er moet rekening mee worden gehouden dat de bezuiniging 2018 niet kan worden gerealiseerd.

We zijn van mening dat bezuinigen geen op zichzelf staand doel zou moeten zijn, maar een gevolg kan zijn van gezamenlijk vastgestelde doelstellingen. De ODBN geeft aan zichzelf te zien als “een organisatie die op basis van kwaliteit en efficiency de deelnemers ondersteunt.”

De ODBN motiveert waarom de laatste tranche van de bezuinigingen (ruim € 700.000 voor 2018) nauwelijks gerealiseerd kan worden; het overgrote deel van de exploitatielasten (ruim 85%) bestaat namelijk uit personele kosten. Lagere personele kosten leiden tot minder declarabele uren en daarmee tot lagere opbrengsten. Per saldo is dit, voor wat betreft de ODBN, geen bezuiniging.

Vanuit het deelnemersperspectief ligt dit anders: als een deelnemer minder diensten af zou nemen van de ODBN kan geld worden bespaard. Dit betekent dan wel dat een dergelijke deelnemer minder “waar krijgt voor zijn geld”.

De motivatie van de ODBN over de (beperkte) bezuinigingsmogelijkheden vinden wij redelijk. Zeker ook omdat de dienst aangeeft om *“er alles aan te doen om, ook de komende jaren, iedere mogelijke efficiencyverbetering door te voeren en dit te vertalen in verlaging van onze uitgaven budgetten”*.

Begroting 2017

In de concept Kadernota wordt gerefereerd aan een Begrotingswijziging voor 2017 die via een afzonderlijk traject aan het Algemeen Bestuur ter vaststelling wordt aangeboden. Het AB heeft deze bijstelling op de oorspronkelijke begroting op 15 februari 2017 vastgesteld.

In de concept Kadernota is het effect van deze wijziging al gepresenteerd. Dit om de meest actuele financiële situatie van de ODBN in beeld te brengen. Uiteraard onder het voorbehoud van een positief besluit van het AB over deze begrotingswijziging. In de definitieve versie van de kadernota kan dit voorbehoud vervallen.

De effecten uit de Begrotingswijziging 2017 zijn, zo interpreteren wij, niet allemaal structureel van aard. Het is wenselijk dat de ODBN in de definitieve versie van de Kadernota inzichtelijk maakt welke effecten uit deze wijziging een incidenteel danwel een structureel karakter hebben.

Een van de redenen waarom een Begrotingswijziging aan het AB is aangeboden, is een voorgenomen reductie van het VVGB-budget voor het jaar 2017. Dit effect raakt een grote groep, maar niet alle, deelnemers. Uit de vergaderstukken van 15 februari 2017 blijkt dat voor een bedrag van circa € 730.000 de VVGB-deelnemers hun opdrachtwaarde neerwaarts bijstellen.

Hoewel deze omzetsdaling niet als een door de ODBN gerealiseerde bezuiniging kan worden bestempeld, is het wel zo dat een grote groep deelnemers hierdoor significant minder gaan bijdragen aan de ODBN dan eerder was voorzien. Een gunstig financieel effect voor deze deelnemers derhalve.

Huisvesting

Sinds de oprichting van de ODBN wordt gewerkt in Cuijk en Den Bosch. Gebleken is dat het werken op twee locaties onnodig veel (reis)tijd en geld kost. Daarnaast is het door deze opzet ook lastig om tot een gedeelde cultuur en manier van werken te komen. Omdat het huurcontract van de huidige locatie in Den Bosch in 2018 afloopt, moet in 2017 worden besloten of de ODBN op één locatie gevestigd kan worden.

Naast inhoudelijke motieven om over te gaan naar een centrale huisvesting, spelen er uiteraard ook financiële factoren mee. Het is niet uit te sluiten dat er een structurele financiële besparing kan worden gerealiseerd als de ODBN zich op één locatie gaat vestigen. Naar verwachting zal er over dit onderwerp in de loop van 2017 meer duidelijkheid komen. Wij zien vooralsnog geen bezwaren tegen de plannen om een en ander nader te onderzoeken.

P&C-cyclus

Op de laatste pagina van de concept Kadernota meldt de ODBN om vanaf 2017 een tweetal bestuursrapportages op te gaan stellen (een voorjaars- en een najaarsnota). Als adoptie-panel ondersteunen we dit initiatief van harte; deze documenten zullen naar verwachting bijdragen aan een verbetering van de (financiële) sturing van de ODBN.